

Innhold

Introduksjon	11
Beslutninger og beslutningsgrunnlag som brennpunkter i barnevernet	
INGUNN T. ELLINGSEN	
Innledning	11
Faglig skjønn.	13
Føringer for barnevernsfaglig arbeid	14
<i>Barnevernets brennpunkt</i> – bokens oppbygning	14
 Kapittel 1	
Førebygging og reparasjon. Gevinsten av brei barnepolitikk	17
SVEIN TUASTAD	
Innleiing	17
Politiske føresetnader.	18
Velferds- og familiepolitiske modellar	19
Barnevern og velferdsstatsmodellar	22
Ei kritisk kontra ei konvensjonell barnevernsoppfatning	25
Den breie barnepolitikken kinderegg: Gevinstane	28
Første gevinst: Lik tilgang til utdanning.	29
Andre gevinst: Sosiokulturell stimulans	29
Tredje gevinst: Mindre barnefattigdom	30
Samanlikning av barnevernspraksis og oppvekstvilkår i Noreg og USA.	32
Sosiale indikatorar på oppvekstvilkår	32
Barnevernspraksis.	33
Avrunding.	35

Kapittel 2

Rettferdsagentane – samfunnsoppdraget til barnevernet 42

SVEIN TUASTAD

Innleiing	42
Barnevern og rettferdsregime	43
Ei liberal grunngjeving for barnevernet sitt samfunnsmandat . .	44
Samfunnsmandatet til barnevernet i lys av filosofien til Rawls . .	46
Tillitsnivå legg føringar	47
Barnevernet sin utsette tillit	50
Meir makt til barnevernet?	52
Avrunding	54

Kapittel 3

Beslutningsteoretiske perspektiver på beslutningsprosesser

i barnevernstjenesten 57

BRITT INGUNN MISUND

Innledning	57
Konteksten for barnevernets beslutninger	58
Beslutningsteoretiske perspektiver	59
Perfekt og begrenset rasjonalitet	59
Regelmodellen	61
Kommunikativ rasjonalitet	61
Forhandlingsmodellen	62
«Garbage can»-modellen	63
Barnevernstjenestens utfordringer knyttet til mål–middel-	
rasjonalitet i beslutningsprosessen	64
Barnets beste som rettesnor for beslutninger	
i barnevernssaker	64
Det biologiske prinsipp og det utviklingsfremmende	
tilknytningsprinsipp	65
Mildeste inngreps prinsipp	66
Deltakerrettigheter og brukermedvirkning	67
Frivillige hjelpetiltak eller tvang	68
Felles forståelse gjennom kommunikative prosesser	70
Uenighet og konflikt i barnevernssaker	72
Vilkårlighet i barnevernssaker	75
Avslutning	77

Kapittel 4	
Barnevern, beslutning og risiko	81
SVERRE MOE	
Innledning	81
Risiko	83
Barnevernets beslutninger	85
Barnevern, risiko og fare	89
Finnes det løsninger?	93
Kapittel 5	
Skjønnsbaserte og strukturerte undersøkelsesmodeller i barnevernet	98
VIBEKE SAMSONSEN OG ELISABETH WILLUMSEN	
Innledning	98
Norsk undersøkelsesmodell	99
Engelsk undersøkelsesmodell	102
Skjønnsbaserte versus strukturerte undersøkelsesmodeller i barnevernet – konsekvenser for beslutninger?	105
Problemforståelse – betydning for beslutninger?	108
Beskyttelse kontra velferd	110
Avslutning	111
Kapittel 6	
Barn og unges medvirkning i barnevernet	115
INGUNN T. ELLINGSEN, LIV SCHJELDERUP OG CECILIE OMRE	
Introduksjon	115
Hva forstås med barns medvirkning?	116
Kunnskapsgrunnlag og tankesett	119
Dialogmøter – samtaler med barn som lever i vanskelige livssituasjoner	123
Recalling the future – Den gode fremtid	124
Mona	126
Ulike grader av medvirkning	130
Noen avsluttende refleksjoner	133

Kapittel 7

«Family isn't a word, it's a sentence» – familieforståelser i lys

av barnevernsfaglige prinsipper 137

INGUNN T. ELLINGSEN

Innledning 137

Det empiriske materialet 139

Sentrale perspektiver for barnevernets vurderinger og
prioriteringer. 139

 Det biologiske prinsipp 139

 Barnevernets familieforståelse – bare mor? 141

 Utviklingsfremmende tilknytning og tilknytningsteori. 144

Hva er familie? 147

 Familieforståelsen til ungdom i fosterhjem. 148

Ulike familieforståelser – ulike føringer for barnevernets
praksis? 150

 Å anerkjenne barnets familieperspektiv – til barnets beste? 151

Avslutning. 153

Kapittel 8

Tilsyn i fosterhjem – tilsynspersonens oppgave og betydning for

barnevernsfaglig arbeid 158

EVELYN S. OTTESEN OG INGUNN T. ELLINGSEN

Innledning 158

Tilsyn med barn i fosterhjem. 159

Metodisk tilnærming. 162

 Deltakere 162

 Gjennomføring og analyse 163

 Forskningsetikk 164

Resultater 164

 Faktor 1 – Trygg på sin rolle, men usikker på betydningen
 av tilsynsoppgaven 168

 Faktor 2 – Min rolle som tilsynsfører er viktig 169

 Faktor 3 – Ambivalent til barnevernet og tilsynsoppgavens
 betydning. 169

Diskusjon – utfordringer ved tilsynsføreroppgaven 170

 Å bygge tillit og etablere en god relasjon til barnet 170

Et uavhengig og profesjonalisert tilsyn – betydning for barnevernets vurderinger og beslutninger?	173
Uavhengighetsprinsippet	173
Økt profesjonalisering	176
Avsluttende refleksjoner.	177

Kapittel 9

Samhandlingsreformen – hvilken betydning vil den få for utsatte barn og unge?	181
--	------------

ATLE ØDEGÅRD, HANS PETTER IVERSEN OG ELISABETH WILLUMSEN

Innledning	181
Målgruppen utsatte barn og unge med plassering utenfor hjemmet	182
Samhandlingsreformen og samarbeid	183
Samarbeid og samhandling	185
Samarbeid som konstruksjoner og prosesser.	185
Diskusjon – samhandlingsreformen i praksis.	187
Standardiserte pasientforløp.	188
Økonomiske virkemidler og økt kommunalt ansvar.	190
Betydningen av spesialisttjenestens spesialisering	191
Oppsummering og avslutning.	192

Forfatteroversikt	197
------------------------------------	------------